

Aktuelle bekæmpelsesmidler – status, opdatering, nye regler og nye midler

Niclas Scott Bentsen

Skov & Landskab, Københavns Universitet

Værktøjskassen (nr. 1)

- Eagle
 - Fejl i vejledning 1 side 1
 - Dosering
 - Ikke 2 l Isoblette pr ha, men 0,4 l Isoblette pr ha eller 50 ml./ 100 liter væske af andre midler.

Værktøjskassen (nr. 2)

Gamle middel

- Matrigon m.fl.
 - Formulering
 - Flydende
 - 100 g clopyralid pr liter
 - Dosering
 - 1,5 l/ha
 - 150 g/ha a.i.
 - Pris
 - 358 kr./l
 - 3580 kr./kg a.i.
 - 578 kr./ha
 - Begrænsninger
 - Kun plet sprøjtning
 - Kun hvert 4. år

Nye middel

- Matrigon 72 SG
 - Formulering
 - Granulat
 - 720 g clopyralid pr kg
 - Dosering
 - 165 g/ha
 - 119 g/ha a.i.
 - Pris
 - 3040 kr./kg
 - 4200 kr./kg a.i.
 - 502 kr./ha
 - Begrænsninger
 - Kun plet sprøjtning
 - Kun hvert 4. år

Værktøjskassen (nr. 3)

- Focus Ultra
 - Godkendt til mindre anvendelse i nordmannsgran og nobilis, samt i bøg og eg.
 - Bekæmper en- og flerårige græsarter
 - Aktivstof: Cycloxydim, ACCase hæmmer, samme virkemekanisme som Fusilade.
 - Dosis
 - Max 5 l/ha
 - 2,5 l/ha skulle være nok til mosebunke og bjergørhvene
 - 1,5 l/ha skulle være nok til hanespore

Værktøjskassen (nr. 4)

- Quartz
 - Ordinært godkendt
- Legacy 500 SC
 - Off-label godkendt
- Dosering
 - 250 – 400 ml/ha
- Afstandskrav
 - $\leq 0,12$ l/ha – 10 meters afstand fra vandmiljø
 - $>0,12$ og $\leq 0,25$ l/ha – 20 meters afstand fra vandmiljø
 - $>0,25$ og $\leq 0,40$ l/ha – 50 meters afstand fra vandmiljø

Værktøjskassen (nr. 9)

- Glyphosat
 - Glyfonova 480
 - 480 g/l glyphosat
 - Ordinært godkendt
 - Glyfonova 450 Plus
 - 450 g/l glyphosat
 - Godkendt til mindre anvendelse nordmannsgran til juletræer og klippegrønt
 - Tidspunkt
 - Bredsprøjtning april-maj senest 10 dage før knopbrydning
 - Dosis
 - 0,4-1,2 l/ha
 - Tidspunkt
 - Afskærmet 1. april – 1. oktober
 - Dosis
 - 0,6 – 1,2 l/ha

Værktøjskassen (nr. 11)

- Metaxon
 - Dosis er nedsat til 1,0 l/ha (der står 1,33 l/ha i vejledningen)
 - Må kun anvendes én gang om året
 - Må kun sprøjtes i pletter, hvor vegetation dækker mere end 90 % af arealet
 - Ikke efter 1. august

Værktøjskassen (nr. 14)

- Titus WSB
 - Anvendelsesforbud 15. september 2013, men lagre er angiveligt tomme.

Værktøjskassen

- Andre off-label midler
 - Accurate (ikke i mappen)
 - Aktivstof: metsulfuron-methyl (=Ally)
 - Off-label godkendt til bekæmpelse af ukrudt i nordmannsgran
 - Agil 100 EC (ikke i mappen)
 - Aktivstof: propaquizafop
 - Godkendt til mindre anvendelse i nordmannsgran
 - Samme virkemekanisme som Fusilade Max

NGR/NOB Hvilke midler?

	Nordmannsgran	Nobilis
Ordinær godkendelse	Matrigon	Matrigon
	Quartz	
	Reglone	Reglone
	Fusilade max	Fusilade Max
	Logo	Logo
	Glyphosat	-
	Kerb 400 SC	Kerb 400 SC
Off-label/ mindre anvendelse	Eagle	
	Focus Ultra	Focus Ultra
	Legacy 500 SC	
	Primus	
	MCPA	MCPA
	Boxer	
	Titus WSB (forår)	Titus WSB(forår)
	Titus WSB (vækstsæson)	

Værktøjskassen

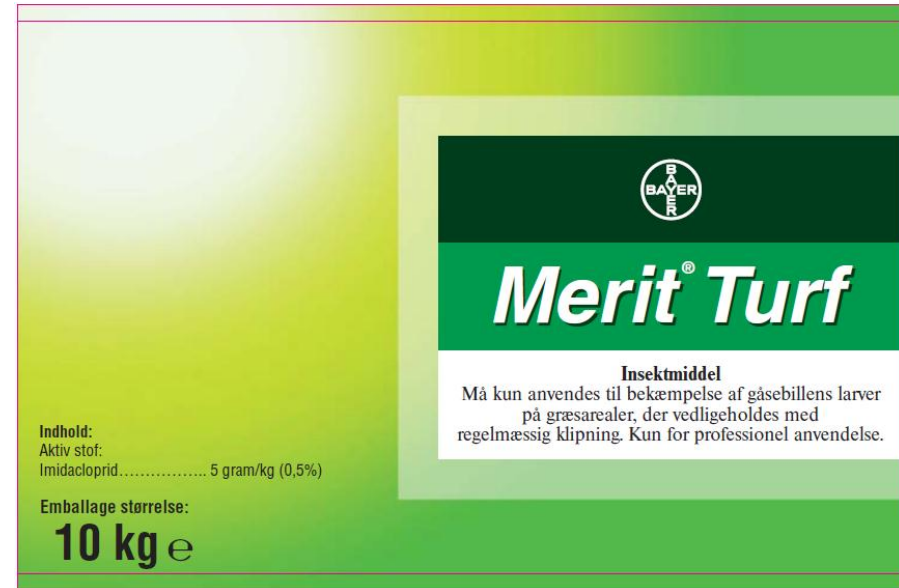
- Pyrethroider
 - Fastac (nr. 15)
 - Kun mod snudebiller og skovet træ
 - Cyperb 100 (nr. 17)
 - Under revurdering
 - Nuværende dosering 0,2-0,3 l/ha mod ædelgranlus
 - Ikke kendskab til udfald af revurderingen
 - **Karate 2,5 WG (ikke i mappen)**
 - P.t. ikke godkendt til skovbrug og juletræer
 - Forventes godkendt til bekæmpelse af ædelgranlus og viklere med 0,4 kg/ha (10 g/ha a.i.)
 - Sumi-Alpha EW (nr. 18)
 - Kun mod snudebiller

Værktøjskassen (nr. 19)

- Merit Turf
 - Aktivstof: Imidacloprid
 - Off-label godkendt til bekæmpelse af oldenborrelarver i nordmansgran og nobilis
 - Dosis: 30 kg/ha
 - Tidspunkt: maj – juli
 - Pris
 - 261 kr/kg
 - 7830 kr/ha

Værktøjskassen (nr. 22)

- Museproblemer?
 - Kun ét middel til rådighed: Gyllebo Plantebeskyttelse
 - Bekæmper ikke mus, men afværger (repellerer) mus
 - Bromadiolon er ikke længere godkendt som plantebeskyttelsesmiddel og må således ikke anvendes i skovkulturer
 - Bromadiolon er godkendt efter biociddirektivet og må anvendes til skadedyrsbekæmpelse i og omkring bygninger

Værktøjskassen

	Cyperb 100	Fastac 50	Sumi-Alpha EW	Merit Turf	Dipel ES	Insektæbe	Kumulus	Gyllebo	Lentacol Uni.
Alm. Ædelgranlus									
Brun ædelgranlus									
Ædelgran stammelus									
Stor nåletræsnudebille									
Ædelgrannålevikler									
Koglehalvmøl									
Oldenborrelarver									
Galmider									
Hjortevildt									
Harer									
Markmus/rødmus									

Værktøjskassen (nr. 25)

- Alpha-naphthyl-eddikesyre (NAA)
 - Genoptaget på EU's positivliste 1. januar 2012
 - Tidligere godkendelser er forlænget til 31. december 2015
 - TopStar er godkendt under de gamle regler for værnemidler
 - Pomoxon har ikke fået off-label godkendelse

Aktivstof	Handelsprodukt	Dato	Status
Bromadiolon	Brota	01/06/2011	Optaget
Cletodim	Select	01/06/2011	Optaget
Cycloxydim	Focus Ultra	01/06/2011	Optaget
NAA	TopStar	01/01/2012	Optaget
Terbuthylazin	Gardoprim	01/01/2012	Optaget

67 bekæmpelsesmidler optaget på Bilag I siden 1. januar 2011
0 bekæmpelsesmidler afvist

PesticidbelastningsIndex (PBI) og pesticidafgift

Tabel 3. Omkostninger ved udvalgte sprøjteplaner fra erhvervet uden
jordskattelettelser

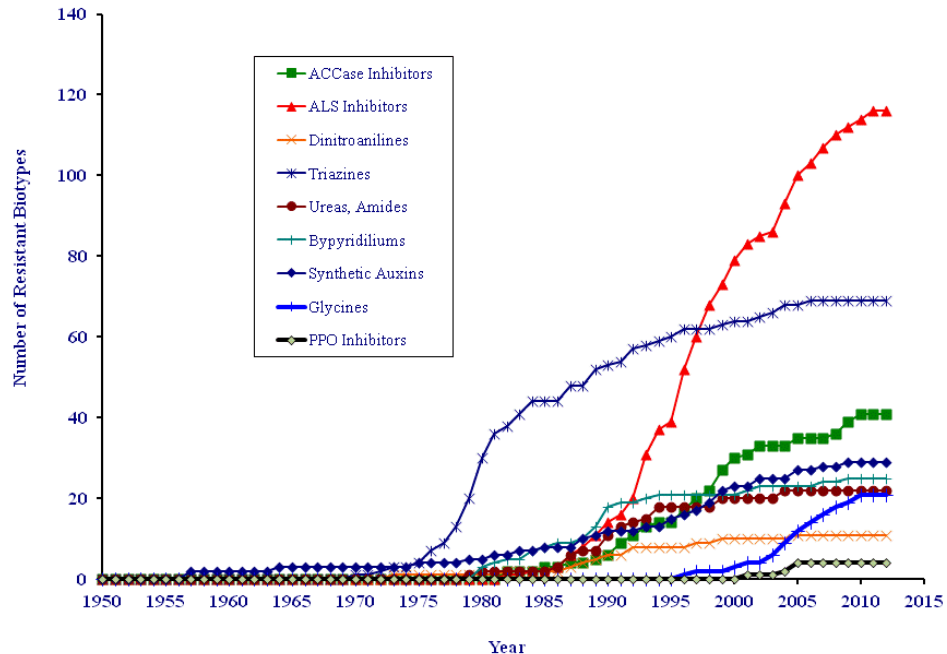
Afgrøde	Nuværende omkostninger (pris inkl. afgift)	Omkostninger med ny afgift	Meromkostning med ny afgift	Meromkostning efter substitution til andre midler	Stigning i meromkostning i procent
	Kr. pr. ha.	Kr. pr. ha.	Kr. pr. ha.	Kr. pr. ha.	(pct.)
Gulerødder	4.130	5380	1.251	401	10
Log	9.281	10.200	919	919	10
Ærter (til foder)	757	1.391	635	244	32
Jordbær	13.351	11.338	-2.012	-2.012	-15
Baby Leaf salat	14.544	16.141	1.597	-952	-7
Iceberg salat	10.611	10.277	-334	-1.290	-12
Æbler	19.654	17.372	-2.282	-3.218	-16
Surkirsebær	5.040	5.210	170	-541	-11
Solbær	7.060	8.343	1.283	858	12
Læggekartofler	3.785	4.264	479	277	7
Stivelseskartofler	3.431	4.549	1.118	523	15
Spisekartofler sen	3.361	3.809	448	238	7
Planteskoler 1	2.239	4.460	2.221	2.221	99
Planteskoler 2	2.876	2.691	-185	-185	-6
Juletræer (pr år)	764	605	-158	-169	-22
Pyntegrønt (pr år)	1.967	1.921	-45	-45	-2

Afgift: 107 kr./PBI + 50 kr./kg a.i.

Regnr.	Middel	Effektivitet (BI pr. kg)	Aktivstof (kg pr. kg)	Belastning (B pr. kg)	I ALT	Sundhed	Miljøadfærd	Miljøeffekt
		---- (pr. kg produkt) ----			-- Belastningsindeks (B pr. BI) --			
FUNGICIDER								
64-60	Dithane NT	0,50	0,75	0,55	1,10	0,67	0,02	0,41
1-4	Tilt 250 EC	2,00	0,25	1,10	0,55	0,21	0,23	0,11
18-473	Proline EC 250	1,25	0,25	0,46	0,37	0,34	0,01	0,02
1-172	Amistar	1,00	0,25	0,27	0,27	0,00	0,20	0,07
HERBICIDER								
19-138	Stomp	0,25	0,40	1,48	5,91	0,40	5,03	0,48
1-211	Boxer	0,29	0,80	0,78	2,73	0,53	1,70	0,50
19-26	MCPA 750	0,50	0,75	0,53	1,06	0,25	0,43	0,38
18-428	Oxitril CM	1,00	0,40	1,37	1,37	0,87	0,02	0,47
48-29	Roundup Max	0,54	0,68	0,34	0,64	0,43	0,12	0,09
64-68	Starane XL	1,56	0,10	0,40	0,26	0,24	0,01	0,01
48-15	Roundup 3000	0,32	0,48	0,08	0,25	0,00	0,14	0,10
18-416	DFF	5,00	0,50	1,23	0,25	0,00	0,19	0,05
48-16	Roundup Bio	0,24	0,36	0,06	0,24	0,00	0,14	0,10
18-505	Atlantis OD	1,11	0,01	0,15	0,14	0,11	0,02	0,00
3-164	Express ST	66,67	0,50	2,81	0,04	0,00	0,04	0,00
INSEKTICIDER								
579-2	Cyperb 100	4,00	0,10	14,56	3,64	0,06	0,03	3,56
396-13	Mavrik 2F	5,00	0,24	12,85	2,57	0,00	0,05	2,52
19-139	Fastac 50	4,00	0,05	5,26	1,31	0,06	0,01	1,24
1-163	Karate 2,5 WG	3,33	0,03	2,92	0,88	0,05	0,01	0,82
1-168	Pirimor G	4,00	0,50	2,10	0,53	0,14	0,13	0,25
VÆKSTREGULERING								
19-22	Cycocel 750	0,82	0,75	0,39	0,48	0,06	0,11	0,31
19-4	Terpal	0,58	0,46	0,22	0,38	0,09	0,17	0,12
1-154	Moddus M	2,00	0,25	0,14	0,07	0,05	0,01	0,01

Herbicidresistens

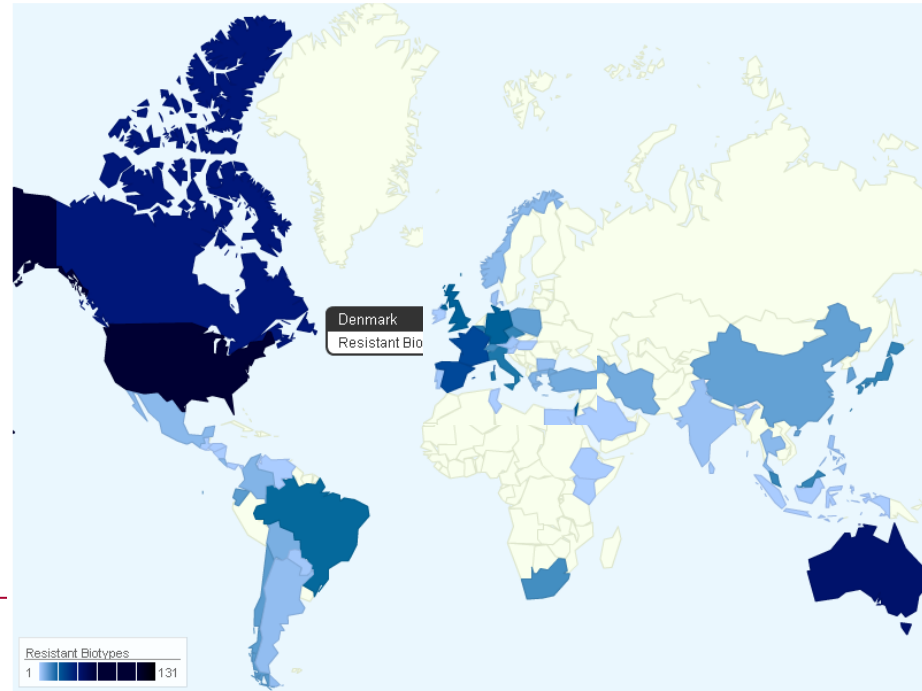

	Første fund	Antal lokaliteter
Fuglegræs	1991	23
Lugtløs kamille	2010	3
Gul okseøje	2009	1
Agerrævehale	2001	39

Reference: SK Mathiassen (2012)

Herbicide Resistant Weeds Globally - 2010 - www.weedscience.com

Mouse over countries to see numbers of resistant weeds.

e-sprøjtejournal

- Hvem
 - Jordbrugsvirksomheder med et samlet dyrket areal på 10 ha eller derover.
 - Arealer med juletræs- og pyntegrøntkultur under 10 år indgår som en landbrugsafgrøde.
 - Hvis du er omfattet af reglerne om at føre en sprøjtejournal, er du også omfattet af reglerne om indberetning af sprøjteoplysninger. Det betyder, at du en gang årligt skal indberette dit forbrug af plantebeskyttelsesmidler.
- Hvor
 - virk.dk
 - <https://sprojtejournal.fvm.dk>
- Hvornår
 - Frist forlænget til 15. juni 2012 for indberetning af planperioden august 2010 til juli 2011
 - Oprindeligt frist var 31. marts 2012

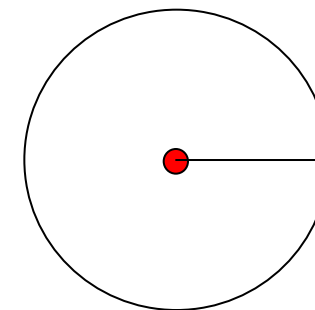

Vandboringer

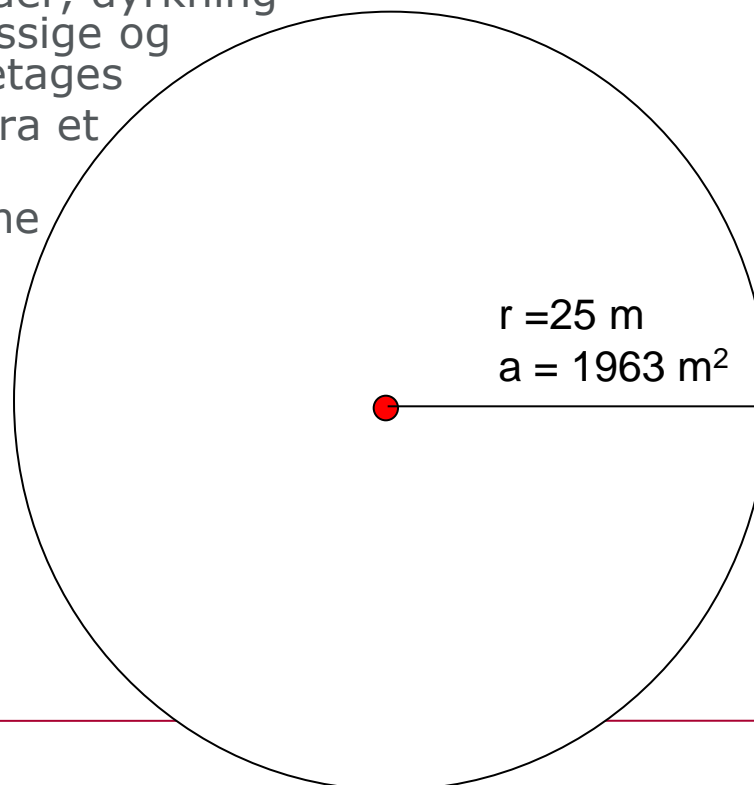
Lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om planlægning, lov om vandløb og forskellige andre love

(LOV nr. 553 af 01/06/2011)

- § 21 b. Anvendelse af pesticider, dyrkning og gødskning til erhvervsmæssige og offentlige formål må ikke foretages inden for en radius på 25 m fra et vandindvindingsanlæg, der indvinder grundvand til almene vandforsyningsanlæg.
- Almene = forsyner mindst 10 ejendomme.

$r = 10 \text{ m}$
 $a = 314 \text{ m}^2$

$r = 25 \text{ m}$
 $a = 1963 \text{ m}^2$

Ulovlig import af bekæmpelsesmidler

- Fra 2007 til 2009 er der ulovligt importeret 45 ton bekæmpelsesmidler til Danmark.
- Heraf var 21 ton midler, der er forbudt i Danmark.
- 160 landmænd er sigtet i sagen.

- Bekæmpelsesmidler brugt i Danmark skal have dansk etiket.

